

Uporaba glazbenih instrumenata s djecom predškolske dobi

Parabić, Ivana

Undergraduate thesis / Završni rad

2020

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Pula / Sveučilište Jurja Dobrile u Puli**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:137:667393>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-09-13**

Repository / Repozitorij:

[Digital Repository Juraj Dobrila University of Pula](#)

SVEUČILIŠTE JURJA DOBRILE U PULI
FAKULTET ZA OBRAZOVNE I ODGOJNE ZNANOSTI

IVANA PARABIĆ

UPORABA GLAZBENIH INSTRUMENTATA S DJECOM PREDŠKOLSKE DOBI

Završni rad

Pula, srpanj 2020.

SVEUČILIŠTE JURJA DOBRILE U PULI
FAKULTET ZA OBRAZOVNE I ODGOJNE ZNANOSTI

IVANA PARABIĆ

UPORABA GLAZBENIH INSTRUMENTATA S DJECOM PREDŠKOLSKE DOBI

Završni rad

JMBAG: 0303060466

Studijski smjer: Preddiplomski stručni studij predškolski odgoj

Predmet: Metodika glazbene kulture

Znanstveno područje: Društvene znanosti

Znanstveno polje: Pedagogija

Znanstvena grana: Posebne pedagogije

Mentorica: izv. prof. dr. sc. Ivana Gortan-Carlin

Komentor: mr. sc. Branko Radić

Pula, srpanj 2020.

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Ja, dolje potpisana Ivana Parabić, kandidatkinja za prvostupnicu predškolskog odgoja, ovime izjavljujem da je ovaj Završni rad rezultat isključivo mogega vlastitog rada, da se temelji na mojim istraživanjima te da se oslanja na objavljenu literaturu kao što to pokazuju korištene bilješke i bibliografija. Izjavljujem da niti jedan dio Završnog rada nije napisan na nedozvoljen način, odnosno da je prepisan iz kojega necitiranog rada, te da ikoji dio rada krši bilo čija autorska prava. Izjavljujem, također, da nijedan dio rada nije iskorišten za koji drugi rad pri bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili radnoj ustanovi.

Studentica

U Puli 28. lipnja 2020. godine

IZJAVA
o korištenju autorskog djela

Ja, Ivana Parabić dajem odobrenje Sveučilištu Jurja Dobrile u Puli, kao nositelju prava iskorištavanja, da moj završni rad pod nazivom „Uporaba glazbenih instrumenata sa djecom predškolske dobi“ koristi na način da gore navedeno autorsko djelo, kao cjeloviti tekst trajno objavi u javnoj internetskoj bazi Sveučilišne knjižnice Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli te kopira u javnu internetsku bazu završnih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice (stavljanje na raspolaganje javnosti), sve u skladu sa Zakonom o autorskom pravu i drugim srodnim pravima i dobrom akademskom praksom, a radi promicanja otvorenoga, slobodnoga pristupa znanstvenim informacijama. Za korištenje autorskog djela, na gore navedeni način, ne potražujem naknadu.

U Puli, 28. lipnja 2020. godine

Potpis

SADRŽAJ

1. UVOD.....	1
2. PODRIJETLO NARODNIH INSTRUMENATA U HRVATSKOJ	3
2.1. GLAZBENI INSTRUMENTI KAO KULTURNA BAŠTINA	5
3. UTJECAJ GLAZBENIH INSTRUMENATA NA DJEČJI ODGOJ I OBRAZOVANJE..	16
3.1. GLAZBENI ODGOJ PREDŠKOLSKE DJECE	16
3.2. POTICANJE GLAZBENOG STVARALAŠTVA KOD DJECE	18
3.3. VIŠEFUNKCIONALNO DJELOVANJE GLAZBENOGA ODGOJA I OBRAZOVANJA DJECE PREDŠKOLSKE DOBI.....	19
4. IZRADA GLAZBENIH INSTRUMENATA S DJECOM PREDŠKOLSKE DOBI U DJEČJEM VRTIĆU „MALI SVIJET“	22
4.1. TIJEK RADA.....	22
5. ZAKLJUČAK	27
6. LITERATURA.....	28
POPIS SLIKA	29
POPIS TABLICA	30
SAŽETAK.....	31
SUMMARY	32

1. UVOD

Glazbeni odgoj, a time i glazbeni instrumenti, imaju višefunkcionalnu ulogu u obrazovanju i odgoju djece predškolske dobi. Glazbena umjetnost od davnina ostavlja pozitivan utjecaj na razvoj ličnosti, a posebice kod djece svih uzrasta. Kao jezik koji izražava estetsku i etičku dimenziju, glazbeni odgoj potiče intelektualni razvoj, povećava socijalnu uključenost i akumulaciju djece, razvija emocije i talente te pozitivno utječe na njihovo duhovno ispunjenje.

Često se ističe kako posjedovanje talenta nije sasvim dovoljno kako bi se na primjeren način razvila glazbena sposobnost i cjelovito iskoristila darovitost kod djece. Posebnu ulogu u ovome procesu imaju odgojitelji koji doprinose razvoju sposobnosti glazbenoga izražavanja. Glazbeni instrumenti potiču slične učinke u razvoju djece predškolske dobi. Smatra se kako oni pogoduju afirmaciji djece prema određenim zvukovima i melodijama, potiču njihovu kreativnost i nadograđuju talent koji posjeduju (Vannatta-Hall, 2010).

Rad je strukturiran kroz pet poglavlja. Nakon uvodnoga dijela slijedi poglavlje koje donosi izbor glazbenih instrumenata kroz hrvatsku povijest. U okviru se ovoga poglavlja predstavljaju instrumenti koji se svrstavaju u kategoriju narodnih instrumenata, a razvrstani su prema područjima pojedinih hrvatskih regija. Treće je poglavlje posvećeno utjecaju glazbenih instrumenata na dječji odgoj i obrazovanje. Nakon analize općih obilježja glazbenoga odgoja i obrazovanja djece predškolske dobi, obrađuju se pozitivni učinci na emocionalni, etički i intelektualni razvoj djece. Sljedeće, četvrto poglavlje rada predstavlja svojevrsno istraživanje autora. Ono prikazuje rezultate i ilustracije kreativnoga rada autora s djecom predškolske dobi, koje je motivirano tematikom rada.

Za potrebe istraživanja korištene su metoda analize i sinteze, induktivna metoda, metoda apstrakcije, metoda komparacije, metoda studije slučaja. Također, poslužila je i metoda dokazivanja, a konačni rad oblikovan je metodom deskripcije. Cilj je ovoga rada

istražiti ulogu glazbenih instrumenata u odgoju i obrazovanju djece predškolske dobi.
Svrha je potvrditi niz pozitivnih učinaka koji se generiraju u kontekstu ove tematike.

2. PODRIJETLO NARODNIH INSTRUMENATA U HRVATSKOJ

Razvoj glazbe započinje od najranijih razvoja ljudske civilizacije. Materijalni dokazi iz proteklih povijesnih razvoja svjedoče o prvotnim oblicima i pretečama glazbenih instrumenata, kao i o onim najstarijim instrumentima kojima se stvarala glazba. Dinamičan je razvoj utjecao na pojavu brojnih glazbenih instrumenata koji svjedoče o glazbenoj umjetnosti pojedinih razdoblja, a danas obogaćuju glazbu i glazbeno stvaralaštvo.

Povijesni se razvoj glazbenih instrumenata na području Republike Hrvatske istražuje od razdoblja srednjega vijeka. To ne isključuje postojanje glazbenih instrumenata i u razdobljima prije srednjega vijeka, no konkretniji je razvoj zabilježen od njegove pojave pa do danas. Treba istaknuti kako je razvoj glazbe i glazbenih instrumenata u Republici Hrvatskoj bio u značajnoj mjeri pod utjecajem europskih razvojnih krugova, o čemu svjedoče i konkretni dokazi.

Glazbeni instrumenti Republike Hrvatske potvrđuju bogatstvo tradicionalnoga identiteta, odnosno kulturne raznolikosti ovoga područja. Sukladno tomu, u praksi se često raspravlja o hrvatskim narodnim glazbalima kao činiteljima materijalne kulturne baštine.

Narodna, folklorna ili tradicijska glazbala Republike Hrvatske razlikuju se prema pojedinim regijama u kojima su zastupljena i popularna. Neovisno o tome, sva ta glazbala svjedoče o utjecaju svjetskih, posebice europskih zbivanja u glazbenoj umjetnosti (Tablica 1.).

Tablica 1: Specifična tradicijska glazbala Republike Hrvatske

Glazbalo	Obilježja
<ul style="list-style-type: none">• reglasta klepetaljka;• zvrk „buga čiga“;• kožne diplice	Specifična hrvatska glazbala, koja su ujedno jedinstvena i u svijetu.
<ul style="list-style-type: none">• pišta;• slavić;• ćurlin;• zujalice	Glazbala koja se ističu pretkršćanskim i pretpovijesnim obilježjima.
<ul style="list-style-type: none">• tambure dvožice;• cindre iz Ćićarije i Kastavštine;• dvostruka zvona	Ova glazbala potječu iz Babilona i Mezopotamije.
<ul style="list-style-type: none">• dvocijevne klarinetske sviraljke;• „<u>mišnjice</u>“;• „<u>diple</u>“	Dokazi o razvoju dvoglasja i kulturnih veza Republike Hrvatske s Kretom, Azijom, Armenijom i ostalim zemljama.

Izvor: Croatia (2019.) Glazba. Dostupno na: <https://croatia.eu/article.php?id=41&lang=1> (28.05.2019.).

Kada se promatra povijesni razvoj glazbe i glazbenih instrumenata u Republici Hrvatskoj, tada se pažnja usmjerava na razdoblje srednjega vijeka. Iz toga vremena datiraju konkretni dokazi koji svjedoče o tome kako se glazba počinje razvijati od 11. do 15. stoljeća. Pri tome se misli na sve oblike glazbene umjetnosti, odnosno na razvoj glazbala, vokalnih sposobnosti te umijeća pjevanja. O navedenome svjedoče zapisi u kronikama, darovnicama i rukopisnim knjigama.

U začecima su razvoja hrvatska glazba i glazbeni instrumenti bili dio crkvenih obreda. O tome svjedoče pisani spomenici. U to vrijeme prve bilješke i doprinos glazbenome razvoju u Hrvatskoj, dao je zagrebački biskup Augustin Kažotić (1260.-1323.), organiziravši crkvena pjevanja (Croatia, 2019).

Na nekim su područjima tadašnje Hrvatske države (Istra, Hrvatsko primorje i otoci, Lika te sjeverna i srednja Dalmacija) postojali elementi gregorijanskoga korala,

bizantskih liturgijskih napjeva i elemenata pučkoga pjevanja. Također, moguće je govoriti o napjevima na latinskome jeziku koji su se izvodili bez pratnje glazbenih instrumenata te u jednostavnoj ritmici i jednoglasno. O glazbi svjetovnoga sadržaja u to vrijeme svjedoče dokazi o sviračima na raznim glazbenim instrumentima koji su se svirali na javnim svečanostima (Croatia, 2019).

Na području su središnje i sjeverozapadne Hrvatske pastiri izrađivali raznolika svirala i trube od prirodnih materijala, primjerice kore drva i kukurozovine, a oni posebno obučeni obrtnici izrađivali su svirala od drveta. U dijelu Gorske Hrvatske guslari su sjedili na niskim stolicama, svirajući gusle, improvizirali recitiranje te su spontano izmišljali stihove. Guslari su, kroz pričanje priča tijekom izvedbe, prenosili novosti iz sela u selo (Miholić, 2009).

Kako tvrde Gortan-Carlin, Pace i Denac (2014: 68): „U Istri se susrećemo i s ručno izrađenim narodnim glazbalima. Izrađuju ih majstori koji su vještinu naučili predajom od starijih majstora. Ručno su izrađene primjerice roženice (sopela, supiela), mih (meh, mieh), duplice (svirale, dvojnice, vidalice, volarice, ovčarice), šurle, sopelica i tamburica. Sva su navedena glazbala netemperirane ugodbe. Ona su tipična za istarsko glazbovanje, isto kao i temperirana glazbala serijske proizvodnje poput vijulina (violine), klarineta, usne harmonike i harmonike trieštine.“

2.1. GLAZBENI INSTRUMENTI KAO KULTURNA BAŠTINA

Kada se govori o hrvatskoj tradicijskoj glazbi i glazbenim instrumentima, prepoznaju se tri osnovne regije:

- a) Panonska regija – Slavonija, Baranja, Srijem, Posavina, Moslavina, Podravina, Zagorje, Međimurje, Prigorje, Pokuplje i Bačka
- b) Dinarska regija – Lika, Dalmatinsko zaleđe, Gorski kotar, Banovina, Kordun i Žumberak te područja nastanjena Hrvatima u zapadnoj središnjoj i južnoj Bosni i Hercegovini
- c) Jadranska regija – priobalje i otoci (Hosu, 2019).

Pod tradicijsko ili folklorno glazbovanje spada:

- a) pjevanje (brojalice i tradicijske pjesme);
- c) sviranje;
- d) elementi glazbene kreativnosti, odnosno dječje igre s pjevanjem;
- e) narodni plesovi (Hosu, 2019).

Tradicijski su glazbeni instrumenti hrvatskih regija vidljivi u nastavku (Tablica 2.).

Tablica 2: Izbor tradicijskih glazbenih instrumenta hrvatskih regija

REGIJA	GLAZBENI INSTRUMENTI
Panonska Hrvatska	<ul style="list-style-type: none">• gajde• jedinka• strančica• trstenice• tambura• bisernica• cimbal• violina
Dinarska Hrvatska	<ul style="list-style-type: none">• diplica• dvojnice• gusle
Jadranska Hrvatska	<ul style="list-style-type: none">• mih• okarina• organić• roženice ili sopile• sopelica• šurle• vijulin• bajs• mandolina• lijerica• gunge

Izvor: Croatia (2019.) Tradicijska kultura. Dostupno na: <http://croatia.eu/article.php?id=48&lang=1> (28.05.2019.).

Ovi su glazbeni instrumenti obilježili nekadašnja razdoblja i utjecali na razvoj glazbe u Republici Hrvatskoj te su dio identiteta i tradicijske kulture. Kako bi se bolje obradila predmetna tematika, u nastavku se prikazuju odabrani tradicijski glazbeni instrumenti, koji su karakteristični za prethodno navedene regije. Prvo su opisani instrumenti koji pripadaju aerofonim glazbalima, a zatim instrumenti koji pripadaju kordofonim glazbalima te prema regijama u kojima su glazbala zastupljena. Aerofona su glazbala ona koja proizvode zvuk titranjem zraka u zračnome stupcu (Marušić, 1995: 76-97, Buble 1998: 49-50). Kordofona glazbala proizvode zvuk napetom žicom; trzanjem, udaranjem ili povlačenjem gudala (Marušić, 1995: 63-72, Buble, 1998: 48).

U Hrvatskoj postoji zavidan broj glazbenih instrumenata koji su danas dio njezine kulturne baštine. Kao što je navedeno, svaki od njih karakterističan je za određenu regiju ili područje.

Gajde su glazbalo koje se sastoji od štavljene kozje mješine te gajdunice, naška, roga, dulca i trubnja koji su izrađeni od drveta. Unutar gajdi, u gajdunici i trubnju nalaze se piskovi s jednostrukim udarnim jezičkom, izrađeni od trstike ili bazge, a u svirali (gajdunici) se nalaze dva piska, što je tipično za sva starohrvatska glazbala s mješinom. U trubnju ili bordunu nalazi se jedan pisak koji daje osnovni, duboki ton gajdi. Gajde se danas najčešće izrađuju u E-tonalitetu (Video folklor, 2018). (Slika 1.)

Slika 1: Gajde

Izvor: Video folklor (2018.) Hrvatska tradicijska glazbala. Dostupno na: <https://videofolklor.webnode.hr/hrvatska-tradicijska-glazbala/#&gid=1&pid=1> (28.05.2019.)

Jedinka se naziva i brojnim drugim nazivima, kao što su žveglica, jednojnica, jednogrla, sopelica, čuruminka, furla i slično. Riječ je o jednocijevnome glazbenome sviralu koje se najčešće izrađuje od bazgovine ili ljeskovine, ali ni ostale vrste drveta nisu isključene. Ona najčešće ima šest rupa za prebiranje i pisak s vanjske strane. Instrumenti ove vrste, s područja Zagorja, najčešće su imali četvrtasti vanjski presjek, za razliku od svih ostalih varijanti sličnih svirala iz drugih krajeva (Slika 2.).

Slika 2: Jedinka

Izvor: Video folklor (2018.) Hrvatska tradicijska glazbala. Dostupno na: <https://videofolklor.webnode.hr/hrvatska-tradicijska-glazbala/#&gid=1&pid=1> (28.05.2019.).

Strančica ili fajfa predstavlja staro tradicijsko glazbalo koje se svira na stranu kao flauta. Ističe se kako ona zapravo i predstavlja preteču flaute. Izrađivana je najčešće od bazge, a osim glasnice (rupa u koju se upuhuje zrak) ima šest ili sedam rupa za prebiranje (Slika 3.).

Slika 3: Strančica

Izvor: Video folklor (2018.) Hrvatska tradicijska glazbala. Dostupno na: <https://videofolklor.webnode.hr/hrvatska-tradicijska-glazbala/#&gid=1&pid=1> (28.05.2019.).

Trstenice su uglavnom izrađivane kao dječja i pastirska glazbala, od komadića trstike različite dužine, a specifičnost i neobičnost hrvatskih trstenica je u tome što su najduži komadi trstike stavljeni u sredinu, a najkraći na oba kraja (Video folklor, 2018). Danas se trstenice često nazivaju i orglicama (Slika 4.).

Slika 4: Trstenice

Izvor: Video folklor (2018.) Hrvatska tradicijska glazbala. Dostupno na: <https://videofolklor.webnode.hr/hrvatska-tradicijska-glazbala/#&qid=1&pid=1> (28.05.2019.).

Tamburica ili tambura predstavlja narodni trzalački instrument. Izrađuje se od drveta. Na njoj su zvučni otvori - rupice, a ima ih od osam do dvadeset i četiri. Vrat tamburice u pravilu je dugačak, a žice su čelične i stvaraju ton trzajem. Trzalice su izrađene od kosti, a u novije vrijeme od plastike (Video folklor, 2019). (Slika 5.)

Slika 5: Tamburica

Izvor: Hrvatska.eu zemlja i ljudi (2013.) Društvo i način života, tradicijska kultura. Dostupno na: <http://croatia.eu/index.php?view=article&lang=1&id=48> (26.06.2020.).

Cimbule su žičani glazbeni instrument koji se sastoji od drvene rezonantne kutije trapezoidnog oblika na kojoj je s gornje strane rastegnuto osamdesetak do stotinu čeličnih žica različite debljine, a ugođene su po skupinama. Ovaj glazbeni instrument svira se naizmjenično, udaranjem drvenim batićima koji su omotani krpicom ili vaticom. Cimbule se sviraju obješene na remenu o sviračev vrat ili postavljene na stolu ispred svirača (Miholjek, 2016). (Slika 6.)

Slika 6: Cimbule

Izvor: Ringve Music Museum (2012.) Cimbalom. Dostupno na: <https://ringve.no/en/cimbalom> (26. 06. 2020.).

Violina je jedno od poznatijih glazbala, koje se koristi u narodnoj glazbi širom svijeta. Dolazi iz porodice kordofonskih gudaćih instrumenata koji pripadaju visokome registru. Sastoji se od sedamdesetak dijelova te je akustički jedno od najsloženijih glazbala. Sastavljena je od različitih vrsta posebno obrađena drveta i četiri žice ugođene u razmaku kvinte po kojima se poteže gudaalom. U Istri se naziva i vijulinom kako tvrde Gortan-Carlin, Pace i Denac (2014: 95): „U Istri se violina izrađivala od javora ili smreke, a koristila se kao samostalni instrument ili u narodnoj glazbi gunjaca. Vijulin je instrument koji se mogao nabaviti u trgovini, a od istarskih izrađivača tradicijskih instrumenata izrađivao ju je Otavio Štokovac.“. Njezina izrada zahtijeva znatnu vještinu i umijeće (Slika 7.).

Slika 7: Violina

Izvor: *Istarski tradicionalni instrumenti* (2019.) *Ostali instrumenti*. Dostupno na: <http://www.iti-museum.com/hr/instrumenti/ostali-instrumenti> (26.06.2020.).

Diplica je jednostavno i jedno od najstarijih glazbenih instrumenata koje je karakteristično za Slavoniju i Baranju. Iako obilježava regiju Slavonije i Baranje, diplica se tijekom povijesti svirala diljem Republike Hrvatske. Najčešće je izrađena od trstike, ponekad od bazge, slame pa i guščjeg pera. Sastoji se od prebiraljke na kojoj se nalazi nekoliko (najčešće pet) rupica za prebiranje i piska s jednostrukim udarnim jezičkom također izrađenim od trstike. Slavonsko-baranjske diplice najčešće se izrađuju u E-tonalitetu, a mogu se izraditi i u C, D, F i G-tonalitetu (Video folklor, 2018). Glazbeni je instrument diplica preteča gajdama, dudama, šurlama i mihu (Slika 8.).

Slika 8: Diplica

Izvor: Video folklor (2018.) Hrvatska tradicijska glazbala. Dostupno na: <https://videofolklor.webnode.hr/hrvatska-tradicijska-glazbala/#&gid=1&pid=1> (28.05.2019.).

Dvojnice su aerofono glazbalo izrađeno od jednoga komada drveta. Instrument se sastoji od dviju cijevi kroz koje se istodobno upuhuje i na taj se način dobije zvuk. Dvojnice imaju rupice koje se nekada nalaze na obje strane cijevi, a nekada samo na jednoj (Miholić, 2009).(Slika 9.)

Slika 9: Dvojnice

Izvor: Hrvatska tradicijska glazbala (2018.). Dostupno na: <https://www.gajde.com/en/instrumenti/dvojnice-2/> (26. 06. 2020.).

Gusle su kordofono glazbalo kod kojega se ton dobiva povlačenjem gudala preko nategnute žice. One su izrađene od jednoga komada drva, a sastoje se od zvučnoga tijela, vrata i glave. Preko zvučnoga tijela navučena je životinjska koža (najčešće janjeća), na sredini kože probušena je rupa radi bolje zvučnosti glazbala. Duž su cijeloga tijela i vrata napete jedna ili dvije strune od konjskoga repa. Gudalo je napravljeno od tankoga i čvrstoga komada prirodno zakrivljene grane preko koje je napeta konjska dlaka (Slika 10.). Rasprostranjene su na dinarskome području Hrvatske, a najviše u dalmatinskome i primorskome zaleđu (Hrvatska tradicijska glazbala, 2019).

Slika 10: Gusle

Izvor: Hrvatska tradicijska glazbala (2019.) Gusle. Dostupno na: <http://www.gajde.com/instrumenti/gusle> (02.09.2019.).

Mih je glazbalo koje se koristilo u raznim dijelovima ili regijama Republike Hrvatske i šire. Na svakome je od tih područja on bio specifičan s obzirom na neka obilježja. Prema Gortan-Carlin, Pace i Denac (2014: 80): „Mih (mijeh, meh, mieh, mešnice, mišnice, pive, istarske gajde) je najstarije, najrasprostranjenije i najpopularnije istarsko glazbalo. Dobio je ime po mješini od jareće ili janjeće kože, koja čini veći dio instrumenta.“ Ogledni je primjer hercegovački mih (Slika 11.). Od ostalih se mihova spominju pelješki mih, dalmatinski mih, otočki mih (Rab, Pag i Cres) te hercegovački mih.

Slika 11: Hercegovački mih

Izvor: Video folklor (2018.) Hrvatska tradicijska glazbala. Dostupno na: <https://videofolklor.webnode.hr/hrvatska-tradicijska-glazbala/#&gid=1&pid=1> (28.05.2019.).

Roženice ili sopile su istarsko narodno glazbalo, podjednako rašireno u Istri i Primorju. Dijelovi sopile su pisak, špulet, prebiralica i krilo. Postoje vela i mala sopila jer se sopile uvijek sviraju u paru. Za vrijeme sviranja sopci udaraju nogama, dajući time ritam i sebi i plesačima (Slika 12.).

Slika 12: Roženice

Izvor: Video folklor (2018.) Hrvatska tradicijska glazbala. Dostupno na: <https://videofolklor.webnode.hr/hrvatska-tradicijska-glazbala/#&gid=1&pid=1> (28.05.2019.).

Šurle su, uz roženice i istarski mih, karakteristični glazbeni instrumenti za istarsku regiju. Šurle se sastoje od dva odvojena svirala, izrađena od drveta, koja su na

gornjemu kraju spojene u didak, kutao ili bačvicu, kroz koji se upuhuje zrak. Svirka je na šurlama dvoglasna (Slika 13.).

Slika 13: Šurle

Izvor: Video folklor (2018.) Hrvatska tradicijska glazbala. Dostupno na: <https://videofolklor.webnode.hr/hrvatska-tradicijska-glazbala/#&qid=1&pid=1> (28.05.2019.).

Gunge su nekada bile specifične za područje otoka Paga, a danas su potpuno zaboravljene. Izrađivane su od dva komadića trstike (dvije diplice s piskovima), povezana zajedno navoštenim koncem. Na njih je kasnije zaljepljivan rog da bi zvuk bio puniji (Video folklor, 2018). (Slika 14.)

Slika 15: Gunge

Izvor: Video folklor (2018.) Hrvatska tradicijska glazbala. Dostupno na: <https://videofolklor.webnode.hr/hrvatska-tradicijska-glazbala/#&qid=1&pid=1> (28.05.2019.).

3. UTJECAJ GLAZBENIH INSTRUMENATA NA DJEČJI ODGOJ I OBRAZOVANJE

Kao što je i u uvodnome dijelu rada istaknuto, glazbeni instrumenti i glazbeno obrazovanje imaju brojne pozitivne utjecaje na dječji odgoj i intelektualni razvoj. Upravo se ta tvrdnja nastoji dokazati ovim poglavljem.

3.1. GLAZBENI ODGOJ PREDŠKOLSKE DJECE

Danas postoje brojne studije i konkretna istraživanja koja potvrđuju kako glazbeni razvoj počinje još u prenatalnome razdoblju, pri čemu djeca reagiraju na glazbene podražaje. Jedno je od takvih, primjerice, istraživanje dr. sc. Sabine Vidulin pod nazivom „Glazbeni odgoj djece u predškolskim ustanovama: mogućnosti i ograničenja“. Nadalje, o značaju glazbenoga odgoja u predškolskim ustanovama svjedoči i inozemno istraživanje „Music Education in Early Childhood Teacher Education: The Impact of a Music Methods Course on Pre-service Teachers' Perceived Confidence and Competence to Teach Music“, autorice Jennifer Vannatta Hall (Vannatta Hall, 2010.).

Brojni znanstvenici navode kako je već prva godina djetetova života ključna za glazbeni i opći razvoj, osobito ako je ono u kontinuitetu izloženo glazbenim podražajima i poticajnoj okolini u kontekstu razvoja njegovih talenata i glazbenoga stvaralaštva (Vidulin, 2016).

Iznimnu ulogu u glazbenome odgoju i obrazovanju djece imaju roditelji, ostali članovi obitelji i okolina koja dijete svakodnevno okružuje, a naposljetku i odgojitelji u predškolskim institucijama. Iako glazbeni odgoj često započinje još u obiteljskome okruženju, konkretniji i sustavni glazbeni odgoj pruža se u predškolskim institucijama, koji pozitivno utječe na opći emocionalni, stvaralački i intelektualni razvoj djece.

U kontekstu je općih odredbi glazbenoga odgoja i obrazovanja predškolske djece važno ukazati na niz aktivnosti koje valja prepoznati kao značajne, a u praksi ih treba i adekvatno provoditi. Misli se na:

- značaj pronalaska glazbenih aktivnosti koje su primjerene dobi djeteta;
- privikavati djecu na glazbu i glazbene instrumente, poticati glazbene vještine i sposobnosti;
- pomagati u oblikovanju novijih glazbenih stajališta i odnosa prema glazbenoj umjetnosti;
- zainteresirati dijete za umjetničke aktivnosti kako bi na taj način proširilo svoje iskustvo i znanje te razvilo vještine (Vidulin, 2016).

U ovome je višefunkcionalnome procesu važno brinuti o muzikalnosti djece, njihovim glazbenim sposobnostima i glazbenoj inteligenciji. Talent djece u tome kontekstu ima poseban značaj pa je takvoj djeci važno pristupiti na nešto drugačiji način. Kako bi se u praksi optimalno razlikovale dječje razvojne faze, a na taj način i sugeriralo što djeca mogu postići vezano za glazbene aktivnosti, Swanwick i Tillman (Lehmann i dr., 2007) razradili su četverostupanjsku spiralu glazbenoga razvoja djece. Ona identificira faze: do četvrte godine djetetova života, od pete do devete godine, od desete do petnaeste i nakon petnaeste godine života. S obzirom da je predmet istraživanja ovoga rada glazbeni odgoj predškolske djece, značajne su prve dvije faze navedene spirale.

Prve dvije razine glazbenoga odgoja odlikuje faza ovladavanja i imitacije. Prva se razina, ona do četvrte godine djetetova života, temelji na auditivnoj percepciji i istraživanju zvuka s naglaskom na glasnoći i boji, nakon čega slijedi manipulativno korištenje ritamskih glazbala fokusiranih na ponavljanju ritamskih obrazaca. Druga razina, koja se prolongira i na školsku dob djece, započinje osobnim glazbenim izražavanjem djece, posebno pjevanjem, a izražajnost pjevanja postiže se promjenom tempa i dinamike (Lehmann i dr., 2007).

Djeca u jaslčkoj dobi, do treće godine, glazbene podražaje trebaju ponajprije dobivati u obliku slušanja i otkrivanja zvučne okoline. Na ovaj se način potiče njihov interes prema glazbi te se razvijaju njihove glazbene navike. Cilj je pri tome slučajno i usputno slušanje pretvoriti u svjesno osluškivanje, koje kod djece ove dobi budi interes prema glazbi i na taj način auditivno razvija njihovu radoznalost. Konačni je rezultat stvaranje osnova na buduće upoznavanje, pamćenje i analizu zvučnih podražaja.

Kako bi se u praksi što uspješnije provodio glazbeni odgoj jaslčke djece, često se provode različite glazbene igre koje pridonose razvoju njihova ritma, motorike i govora te pobuđuju njihovo vedro i radosno raspoloženje. To koristi njihovu budućemu glazbenome i općemu razvoju, a jednako tako stvara temelje za preferencije prema pojedinim glazbenim instrumentima u budućnosti.

Od treće godine djetetova života do školske dobi, ono prelazi brojne razvojne faze. U tome se razdoblju mogu ostvariti uspješni rezultati u različitim glazbenim odgojno-obrazovnim područjima. Primjerice, misli se na slušanje glazbe, pjevanje, glazbene igre, ali i sviranje pojedinih glazbenih instrumenata.

Od pete se godine nadalje veća pozornost posvećuje intonaciji i pravilnome pjevanju, razvija se glazbeno pamćenje djece, posvećuje se veća pažnja ritamskoj i melodijskoj izvedbi te prijemljivosti i analizi glazbenoga djela. U ovome razdoblju djeca uče pjesmu po sluhu, brže savladavaju nove skladbe, primjećuju dijelove koji su različiti te s lakoćom pamte riječi (Vidulin, 2016).

3.2. POTICANJE GLAZBENOG STVARALAŠTVA KOD DJECE

U obrazovnim se krugovima i svakodnevnome životu ističe kako glazba predstavlja sve važniju komponentu estetskoga odgoja, koji se zasniva na intenciji da se djeca osposobe za zapažanje estetskih svojstava glazbe, čime glazba zapravo postaje izvorom njihovih estetskih doživljaja. Posljedica je toga razvoj glazbenih ukusa kod djece, ali i jačanje njihove stvaralačke, umjetničke i kreativne snage i sposobnosti, kao i mogućnosti izražavanja putem glazbe (Tivković, 2015).

Iako se u praksi stvara dojam kako je riječ o nadasve jednostavnome i nezahitjivnome procesu, zbilja je daleko drugačija. Naime, kako bi se osiguralo uspješno i produktivno glazbeno stvaralaštvo djece potrebno je osigurati niz uvjeta. Misli se na to da:

- glazbeno stvaralački rad mora biti utemeljen i podržan spontanom glazbenim stvaranjem;
- je potrebno upoznati se s mogućnostima izražavanja posredstvom glazbe i glazbenih instrumenata, a u najranijoj predškolskoj dobi u tome pomažu brojalice;
- je prije provedbe konkretnijih glazbenih aktivnosti važno osigurati ugodnu, opuštajuću i poticajnu atmosferu;
- svaki tekst mora predstaviti osnovu za melodijsko izražavanje predškolske djece;
- zvuk treba biti glavno sredstvo izražavanja u glazbenome odgoju i obrazovanju djece;
- rad uvijek treba provoditi u živahnome i veselom tempu;
- je uspješno glazbeno stvaralaštvo potrebno izdvojiti od suštoga zapisivanja melodije (Tomerlin, 1969).

Ovakav je oblik obrazovanja specifičan jer potiče stvaralaštvo i kreativnost, kao i razvoj intelektualnoga potencijala. U kontekstu poticanja glazbene kreativnosti i stvaralaštva te razvoja talenata kod djece predškolske dobi cilj je jačanje angažmana djece u stvaranju vlastitih melodija, odnosno razvoj njihova muzikalnoga izražavanja uz primjenu raznih glazbenih instrumenata. To je jedini način da se dijete potakne i ohrabruje u smjeru osjećanja glazbe.

3.3. VIŠEFUNKCIONALNO DJELOVANJE GLAZBENOGA ODGOJA I OBRAZOVANJA DJECE PREDŠKOLSKE DOBI

Osim što glazba potiče djetetove emocije, stvaralaštvo i kreativnost, ona utječe i na njegov opći razvoj. Pri tome se misli na emocionalni, kognitivni, intelektualni i ostali

razvoj djece, što implicira intenzitet glazbenoga odgoja u suvremeno doba, kao i višefunkcionalnost pozitivnih učinaka.

Pregled pozitivnih učinaka glazbenoga odgoja i obrazovanja predškolske djece u diferenciranim segmentima njihova općega razvoja daje se u nastavku (Tablica 3.).

Tablica 3: Višefunkcionalno pozitivno djelovanje predškolskoga glazbenoga odgoja na opći razvoj djece

PODRUČJE	OPIS
Kognitivni razvoj	<ul style="list-style-type: none"> • poticanje razvoja mozga i kognitivnoga razvoja od najranije dobi; • razvoj radnoga pamćenja i kognitivnoga funkcioniranja; • razvoj neglazbenih kognitivnih sposobnosti djece; • poboljšanje verbalnih, socijalnih i matematičkih sposobnosti djece
Socijalni i emocionalni razvoj	<ul style="list-style-type: none"> • unatoč tomu, istraživanja pokazuju da glazbeni odgoj pomaže u emocionalnome izražavanju i shvaćanju kod djece; • glazbeni odgoj predškolske djece pomaže u boljemu razumijevanju okoline i ljudi oko sebe; • potiču se suradnja i spremnost na pomoć drugima; • glazbeno obrazovanje pomaže djeci u razumijevanju i iskazivanju emocija; • glazbeni je odgoj koristan kod djece u razvijanju slike o sebi, razvoju discipline i samokontrole; • glazba pomaže motivaciji i samopouzdanju

Psihomotorički razvoj	<ul style="list-style-type: none"> • postoje istraživanja koja potvrđuju da predškolski glazbeni odgoj pozitivno utječe na psihomotorni razvoj djece; • očituje se u lakoći pokreta i boljoj motorici djece; • glazba potiče izdržljivost i aktivnost djece te finoću kretanja
-----------------------	---

Izvor: Nikolić, L. (2017.) Utjecaj glazbe na opći razvoj djeteta. Napredak 159. 1-2. Str. 139.-158.

Iako pozitivni učinci glazbenoga odgoja i obrazovanja predškolske djece nisu univerzalni podatci koji se impliciraju i vrijede za svu djecu ovoga uzrasta, općenito je moguće govoriti o nizu pozitivnih učinaka koje on donosi. Njih je u praksi vrlo teško kvantificirati i pratiti, no zasigurno glazba, kao oblik odgoja i obrazovanja predškolske djece pomaže u njihovome općem razvoju (Njirić, 1992). Pored nekih specifičnih učinaka, o kojima je bilo riječi, sa sigurnošću je moguće govoriti o poticanju emocija, boljemu shvaćanju okoline i ljudi iz okoline, poticanju na socijalno uključivanje, stvaranje predodžbe o sebi samome i slično.

4. IZRADA GLAZBENIH INSTRUMENATA S DJECOM PREDŠKOLSKE DOBI U DJEČJEM VRTIĆU „MALI SVIJET“

Izrada glazbenih instrumenata održala se u dječjem vrtiću „Mali svijet“ sa skupinom „Bubamare“, u suradnji s mentoricom odgojiteljicom Danijelom Košarom. Djeca dobne skupine od tri do četiri godine za vrijeme jedne aktivnosti, tijekom jednoga dana, izradila su glazbene instrumente uz pomoć mentorice odgojiteljice i uz moju pomoć. Instrumenti koji su izrađeni jesu gitara, mali bubanj kome su ime nadjenula djeca jer je veličinom malen, „bezglavi“ tamburin čije ime objašnjava nedostatak opne na poledini instrumenta te veliki bubanj čije je ime nastalo dječjom maštom, također potaknuto veličinom. Materijali korišteni za izradu jesu plastične čaše, kuhinjske gumice, limene čaše, karton, drvene pločice, balon, škare, ljepilo, metalna žica, poklopci od boca, papirnata ambalaža i uža. Pojedini dijelovi instrumenata bili prethodno pripremljeni, a to su trup gitare i drveni okviri kao dijelovi tamburina. Glazbena aktivnosti koja se provodila uključivala je integraciju likovne aktivnosti koja je bila primijenjena kod same izrade instrumenta, primjerice rezanje lijepljenje, nizanje na žicu. Metode rada koje su bile primijenjene u izradi jesu metoda razgovora, demonstracije i usmenoga izlaganja. Oblik rada odvio se frontalno te radom u grupama, prema željama djece.

4.1. TIJEK RADA

Za uvod u izradu glazbenih instrumenata krenuli smo s razgovorom o temi. Tijekom razgovora, poticanjem smo se usmjeravali na njihovo znanje o glazbenim instrumentima, s isticanjem najdražega glazbenog instrumenta. Na prethodno pripremljeni stol stavili smo potreban pribor za izradu glazbenih instrumenata.

Nadalje, djeca su sjela za dva velika stola pa su prema vlastitoj želji odabrala koji će glazbeni instrument izraditi. Kod izrade pojedinih glazbenih instrumenata djeci je bila potrebna asistencija odgojitelja. Djeca, koja su vidjela napredak u izradi, nisu odustajala te su završavala s izradom glazbenih instrumenata, dok je ostalima bila potrebna

pomoć pri njihovu završetku. Na kraju izrade glazbenih instrumenata skupina je zajednički muzicirala uz pratnju izrađenih instrumenata.

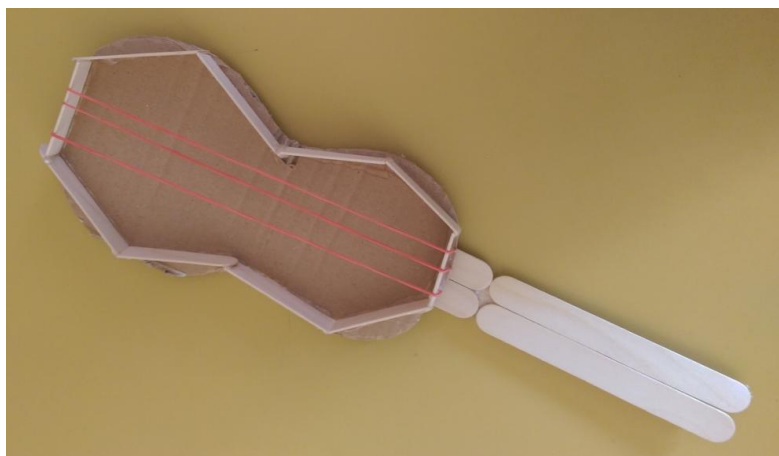
Slika 16: Izrada gitare

Izvor: Ivana Parabić, foto dokumentacija (2018.)(21. 09. 2018.).

Gitara koja se izradila sadržavala je trup koji je bio prethodno izrađen te tri „žice“ koje su davale različite tonove. Kod izrade bila je potrebna manja asistencija odgojitelja.

Slika 17: Krajnji rezultat - gitara

Izvor: Ivana Parabić, foto dokumentacija (2018.)(21. 09. 2018.).

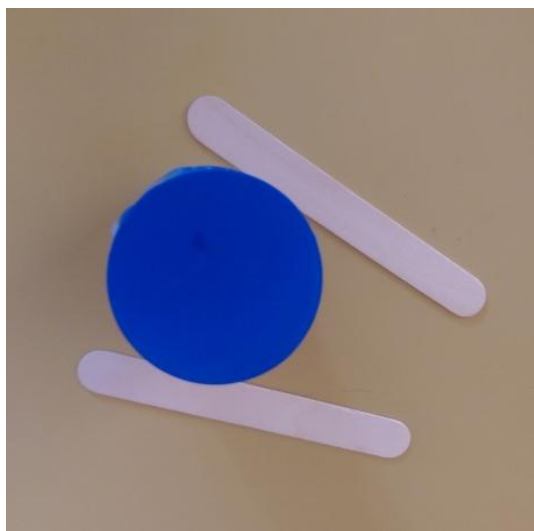
Slika 18: Izrada maloga bubnja

Izvor: Ivana Parabić, foto dokumentacija (2018.)(21. 09. 2018.).

Kod izrade maloga bubnja može se primijetiti primijenjenost te integracija likovne aktivnosti. Asistencija u izradi nije bila potrebna i djeca su sama izrađivala glazbeni instrument.

Slika 19: Krajnji rezultat – mali bubanj

Izvor: Ivana Parabić, foto dokumentacija (2018.)(21. 09. 2018.).

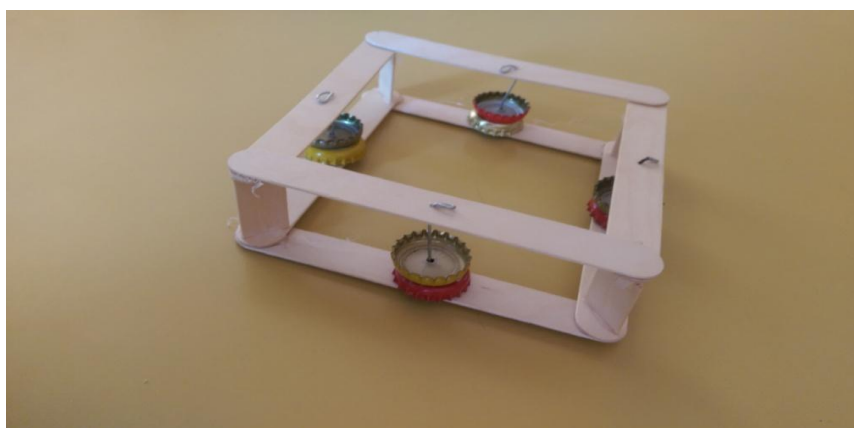
Slika 20: Izrada „bezglavoga“ tamburina

Izvor: Ivana Parabić, foto dokumentacija (2018.)(21. 09. 2018.).

„Bezglavi“ tamburin, koji je kao cjelovit instrument membranofono glazbalo, dobio je ime zbog nedostatka opne koja je inače dio instrumenta. U samoj izradi glazbenoga instrumenta djeca su, nakon opisa izgleda glazbenoga instrumenta, vrlo brzo izradila instrument, no pri završetku bila je potrebna asistencija odgojitelja.

Slika 21: Krajnji rezultat – “bezglavi” tamburin

Izvor: Ivana Parabić, foto dokumentacija (2018.)(21. 09. 2018.).

Slika 22: Izrada velikoga bubnja

Izvor: Ivana Parabić, foto dokumentacija (2018.)(21. 09. 2018.).

Kod izrade velikoga bubnja bilo je istovremeno uključeno više djece, jer je bilo potrebno pridržati materijal kako bi se na kraju mogao spojiti u glazbeni instrument. Ime koje je nastalo bilo je proizvod dječje mašte.

Slika 23: Krajnji rezultat – veliki bubanj

Izvor: Ivana Parabić, foto dokumentacija (2018.)(21. 09. 2018.).

5. ZAKLJUČAK

Utjecaj glazbe, na život djece i odraslih, prepoznaje se od najranijega razvoja ljudske civilizacije. Zbog njezina se ugodnoga djelovanja glazba njegovala i razvijala od najranijih dana sve do danas.

Iako je u proteklim razdobljima glazbeni odgoj djece bio privilegija tek bogatih članova društava, danas je glazbeni odgoj dio plana i programa u predškolskim ustanovama. Razlog tomu, između ostaloga, jesu znanstveni dokazi kako glazbeni odgoj i obrazovanje pozitivno pomažu i utječu na opći socijalni razvoj djece. Već nakon rođenja, a i prije, djeca pozitivno reagiraju na zvukove glazbenih instrumenata, glasa i melodija. Riječ je o podražajima koji bude emocije kod djeteta, a ujedno pomažu u zapažanju okoline te boljem shvaćanju zbivanja oko sebe. Glazbeni odgoj započinje u krugu obitelji, no sustavnije glazbeno obrazovanje, posebice ono u svezi glazbenih instrumenata, provodi se u predškolskim institucijama. Pri tome se program obrazovanja prilagođava razvojnoj fazi djeteta, ali i njegovim sposobnostima, talentu, vještinama i preferencijama. Općenito je moguće govoriti o doprinosu glazbenoga odgoja u kognitivnome, emotivnome i socijalnome te psihomotornome razvoju djeteta. Konkretnije, riječ je o poticaju općega razvoja predškolske djece, ali i djece starije dobi.

Glazbene aktivnosti kojima se potiče i jača glazbeni razvoj, a kasnije i opći, ostvaruju se pjevanjem, sviranjem i slušanjem glazbe, izražavanjem i stvaranjem putem glazbe, pojedinačnim istraživanjem i pokretom te ostalim aktivnostima. Korištenjem tradicijskih glazbala u ove svrhe jača se predanost djece prema hrvatskim identitetima, a unapređuje se i obrazovanje kulturne baštine ovoga područja. Upoznavanje predškolske djece s tradicijskim glazbalima ima osobit značaj u okviru njihova glazbenoga odgoja. Osim što se na ovaj način djeluje na intelektualni razvoj djece, jednako se tako potiče njihovo stvaralaštvo, kreativnost i muzikalnost. U predškolskim je ustanovama vrlo značajno educirati djecu o navedenim glazbalima, načinu njihove izrade i načinu sviranja. Poseban značaj imaju kreativne radionice, a o tome svjedoči i provedeno istraživanje autorice.

6. LITERATURA

Knjige:

1. Gortan-Carlin, I., Pace, A., Denac, O. (2014.) Glazba i Tradicija: Izabrani izričaji u regiji Alpe – Adria. Pula: Sveučilište Jurja Dobrile u Puli.
2. Lehmann, A. C. et al. (2007.) Psychology for Musicians: Understanding and Acquiring the Skills. New York: Oxford University Press.
3. Manasteriotti, V.(1982.) Muzički odgoj na početnom stupnju. Zagreb: Školska knjiga.
4. Miholić, I. (2009.) Hrvatska tradicijska glazba. Zagreb: Profil.
5. Njirić, N. (1992.) Pjevanka – priručnik za učitelje. Zagreb: Školska knjiga.
6. Tomerlin, V.(1969.) Dječje muzičko stvaralaštvo. Zagreb: Školska knjiga.

Internet izvori:

1. Benković, A. (2013.) Hrvatska tradicijska glazbala. Dostupno na: <https://drma.muza.unizg.hr/islandora/object/muza%3A722> (28.05.2019.)
2. Croatia (2019.) Glazba. Dostupno na: <https://croatia.eu/article.php?id=41&lang=1> (28.05.2019.).
3. Croatia (2019.) Tradicijska kultura. Dostupno na: <http://croatia.eu/article.php?id=48&lang=1> (28.05.2019.).
4. Hrvatska.eu zemlja i ljudi (2013.) Društvo i način života, tradicijska kultura. Dostupno na: <http://croatia.eu/index.php?view=article&lang=1&id=48> (26.06.2020.)
5. Hrvatska tradicijska glazbala (2019.) Gusle. Dostupno na: <http://www.gajde.com/instrumenti/gusle> (02.09.2019.)
6. Hosu, G. (2019.) Hrvatska tradicijska glazba u nastavi glazbene kulture u razrednoj nastavi. Dostupno na: <https://bib.irb.hr/datoteka/778831.Hrvatskatradicijskaglazbaunastaviglazbenekulture.pdf> (28.05.2019.)

7. Istarski tradicionalni instrumenti (2019.) Ostali instrumenti. Dostupno na: <http://www.iti-museum.com/hr/instrumenti/ostali-instrumenti> (26.06.2020.)
8. Miholjek, V. (2016.) Cimbali. Dostupno na: <https://podravske-sirine.com.hr/arhiva/4605> (29.05.2019.)
9. Ringve Music Museum (2012.) Cimbalom. Dostupno na: <https://ringve.no/en/cimbalom> (26. 06. 2020.)
10. Vannatta-Hall, J. (2010.) Music Education in Early Childhood Teacher Education: The Impact of a Music Methods Course on Pre-service Teachers' Perceived Confidence and Competence to Teach Music. Dostupno na: https://www.researchgate.net/publication/45715006_Music_Education_in_Early_Childhood_Teacher_Education_The_Impact_of_a_Music_Methods_Course_on_Preservice_Teachers'_Perceived_Confidence_and_Competence_to_Teach_Music (02.09.2019.)
11. Video folklor (2018.) Hrvatska tradicijska glazbala. Dostupno na: <https://videofolklor.webnode.hr/hrvatska-tradicijska-glazbala/#&gid=1&pid=1> (28.05.2019.).
12. Vidulin, S. (2016.) Glazbeni odgoj djece u predškolskim ustanovama: mogućnosti i ograničenja. Dostupno na: https://bib.irb.hr/datoteka/841250.VidulinGlazbeni_odgojivotikola2016.pdf (27.05.2019.)

POPIS SLIKA

Slika 1: Gajde	7
Slika 2: Jedinka.....	8
Slika 3: Strančica	8
Slika 4: Trstenice	9
Slika 5: Tamburica	9
Slika 6: Cimbule.....	10
Slika 7: Violina	11
Slika 8: Diplica	12
Slika 9: Dvojnice	12

Slika 10: Gusle.....	13
Slika 11: Hercegovački mih	14
Slika 12: Roženice	14
Slika 13: Šurle.....	15
Slika 15: Gunge	15
Slika 16: Izrada gitare	23
Slika 17: Krajnji rezultat - gitara	23
Slika 18: Izrada maloga bubnja.....	24
Slika 19: Krajnji rezultat – mali bubanj	24
Slika 20: Izrada „bezglavoga“ tamburina	25
Slika 21: Krajnji rezultat – “bezglavi” tamburin	25
Slika 22: Izrada velikoga bubnja	26
Slika 23: Krajnji rezultat – veliki bubanj.....	26

POPIS TABLICA

Tablica 1: Specifična tradicijska glazbala Republike Hrvatske	4
Tablica 2: Izbor tradicijskih glazbenih instrumenata hrvatskih regija	6
Tablica 3: Višefunkcionalno pozitivno djelovanje predškolskoga glazbenoga odgoja na opći razvoj djece.....	21

SAŽETAK

Glazba pozitivno djeluje na sve uzraste djece, a istraživanja potvrđuju kako se reakcije javljaju još u prenatalnome razdoblju. Upravo je zbog toga glazbeni odgoj i obrazovanje djece važan već u prvoj godini njihova života. U tome procesu ulogu imaju roditelji i okolina koja dijete svakodnevno okružuje, kao i odgojitelji u predškolskim institucijama.

Korištenjem tradicijskih glazbenih instrumenata u predškolskim aktivnostima pozitivno se utječe na opći glazbeni odgoj i obrazovanje djece. Time se unapređuje njihov kognitivni, emocionalni, socijalni, psihomotorni i intelektualni razvoj. Može se zaključiti da glazbeni odgoj unapređuje opći razvoj kod djece predškolske dobi.

U ovome radu nalazimo opis hrvatskih tradicijskih glazbala, zatim utjecaj glazbenih instrumenata na dječji odgoj i obrazovanje, različite načine poticanja glazbenoga stvaralaštva kod djece i samodjelovanje glazbenoga odgoja i obrazovanja. Na poslijetku je prikazana glazbena aktivnost koja opisuje izradu glazbenih instrumenata u odgojno obrazovnoj ustanovi.

Ključne riječi: glazba, tradicijski glazbeni instrumenti, predškolski odgoj.

SUMMARY

Music positively affects children of all ages. Studies confirm that reactions occur in the prenatal period. Due to that music education is important already in the first year of their life. In this process, the parents and the child environment, as well as the educators in preschool institutions, play an important role.

By using traditional musical instruments in pre-school activities it is possible to affect positively on the music education and general education of children. This improves their cognitive, emotional and social, psychomotor and intellectual development. It can be conclude that music education is important in general development in pre-school children.

In this study we can see description of croatian traditional instruments, as well as effect of musical instruments on child upbringing and education, different ways of deriving musical creativity with children and impact of musical upbringing and education. In the end is shown a musical activity that describes the making of musical instruments in an educational institution.

The aim of the study is to explore Croatian traditional instruments, and present the techniques of their production and playing. The purpose of this paper is to confirm the role and importance of traditional instruments in education of pre-school children.

Key words: music, traditional musical instruments, pre-school education.